

žalobce oproti straně žalované jako bývalé zaměstnavatelce mohl plnění těchto požitků služebních uplatňovati, poněvadž za celou premii jest zodpověden zaměstnavatel. Ostatně strana žalující nežaluje za vydání kvoty premie, kterou neměl dle zákona nésti, ale dle úmluvy nesl zaměstnavatel, nýbrž požaduje celou premii, tedy i kvotu připadající dle zákona na zaměstnavatele.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Žalobce uplatňuje, že rozsudek odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení sporné věci. Opíraje se ve vyličení žalobního děje o to, že se žalovaná strana služební smlouvou zavázala zaplatiti mu pensijní příspěvky i s vedlejšími závazky za dobu od 1. července 1918 do 30. června 1919 dluhované, o nichž však v řízení nižších stolic bylo zjištěno, že jich do rozsudku první stolice (§ 406 c. ř. s.) ani žalobce ani žalovaná strana nezaplatila, dožaduje se žalobním návrhem, aby mu žalovaná strana zaplatila je h o dospělou pohledávku. Sejde tedy v této rozepři jediné na tom, zdali je zažalovaná pohledávka osobní pohledávkou žalobcovou či není. Smluvní závazek, z něhož je žalováno, záležející podle zjištění nižších stolic v tom, že se žalovaná zavázala platiti za ž a l o b c e pensijní příspěvky, jeví se býti, vykládán-li pravidlem §u 914 obč. zák., na žalované straně smluvním převzetím placení oněch částek pensijních příspěvků, jež by byla žalovaná strana jako zaměstnavatelka dle §u 33 a 36 pens. zák. oprávněna si srážeti ze služného žalobce jako zaměstnance v preklusivní lhůtě tříměsíční §u 36 čís. 3 pens. zák. pod zánikem tohoto práva srážky, to arci jen v případě, že zaměstnavatel premie skutečně odvede (§ 36 čís. 1 a 2 pens. zák.). Z toho plyne, že převzetím takové povinnosti smluvní nedoznal změny rozsah pojistné povinnosti dle §u 1 pens. zák. na straně žalované, a dále, že z převzetí závazku placení oněch kvot (§ 33 a 36 pens. zák.) nevzešla žalobci proti žalované společnosti nějaká pohledávka osobní, jejíhož zaplacení on se domáhá žalobou, nýbrž pouze nárok na skutečné odvádění pensijních příspěvků za žalobce tomu ústavu, ať veřejnému, ať náhradnímu, u něhož je žalobce zákonitě pensijně pojištěn. Žalovaná strana hotovým zaplacením, jak se ho žalobce dožaduje, nevyloučila by smluvní povinnosti placení pensijních příspěvků za žalobce. Sluší tedy uznati, že odvolací soud po právní stránce spornou věc správně posoudil.

Čís. 2151.

»Zemskou mincí« (§ 37 směn. ř.) jest rozuměti minci platnou v splništi, nikoliv v bydlíšti směnečného dlužníka.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1923, Rv I 799/22.)

Dne 2. září 1918 zavázal se žalovaný jako přijatel smének zaplatiti za tři měsíce v S., tehdy v Sedmíhradsku, nyní v Rumunsku, 40.000 K. Po státním převratu usadil se žalovaný v tuzemsku. K žalobě majitele

směnky vydal tuzemský soud směnečný platební příkaz na 40.000 Kč. V námitkách uplatňoval žalovaný mimo jiné, že směnečný peníz nelze požadovati v Kč. Procesní soud první stolice námitkám vyhověl a platební příkaz zrušil, o d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Prvý soud učinil rozhodnutí věci právem závislým na rozluštění otázky měny, a posoudil ji správně. Jelikož valuta směnková byla dle obsahu zažalovaných smének splatna v S., bylo toto místo dle čl. 4 směn. ř. splništěm. Dle toho však nebyla žalobkyně oprávněna, požadovati zaplacení směnečných částek ve měně československé, poněvadž částky ty zněly na starou rakouskou měnu a ustanovení Šu 6 zákona ze dne 10. dubna 1919 čís. 187 sb. z. a n. zde nemá platnosti, poněvadž pohledávka nebyla splatna v oblasti republiky Československé. Tvrzení obsažené ve spise odvolacím, že po zániku rakousko-uherského mocnářství dle úmyslu stran mělo bydliště žalovaného přijíti v úvahu jakožto místo placení, postrádá jakéhokoliv podkladu. Ježto žalobkyně žádala zaplacení 40.000 K v takové valutě, na kterou dle obsahu smének neměla práva, první soud právem zrušil směnečný příkaz platební, jenž dle stavu věci hledě k ustanovení Šu 557 c. ř. s. vůbec neměl býti vydán. Doplniti řízení k cíli zjištění rozdílu mezi starou měnou rak.-uherskou a měnou rumunskou, není příčiny, zejména, když v žalobě směnečné takové žádání nebylo činěno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Tvrzení, že úmysl stran směřoval k tomu, by se zažalované směnky staly splatnými v území, jež bylo v době vydání smének pro obě strany tuzemskem, a nikoli v Rumunsku, může býti správné. Avšak z tohoto úmyslu stran nelze ještě dovozovati, že by byl žalovaný nyní, za změněných poměrů státoprávních, povinen, zaplatiti směnky ve měně československé. Ani z ustanovení čl. 37 směn. ř. nemůže dovolatelka pro tento svůj názor ničeho dovozovati, neboť pod slovy »zemská mince« sluší rozuměti minci platnou ve splništi, jak z celého znění tohoto článku vyplývá, nikoli v bydlišti směnečného dlužníka, je-li toto od splniště rozdílné. Právě z tohoto ustanovení plyne opak stanoviska dovolatelky, že totiž, není-li druh mincí, na které směnka zní, ve splništi v oběhu, určuje se valuta směnečného dluhu splništěm. Směnky byly splatny dne 2. prosince 1918 v S., jež náleží nyní ke království Rumunskému. Pro otázku, v jaké měně a jakým obnosem má býti tento směnečný dluh placen a pro vztah bývalých rakousko-uherských korun ke měně tohoto státu, mohou býti rozhodny jen valutové předpisy tohoto státu. Měna československá zde nepřichází v úvahu a povinnost žalovaného k placení dluhu ve měně československé nelze dovoditi ani z té okolnosti, že v době splatnosti smének byly neinkasované rak.-uherské koruny v Československu v oběhu v téže hodnotě jako později zavedené koruny československé, poněvadž parita obou byla ustanovením Šu 6 zákona ze dne 10. dubna 1919 čís. 187 sb. z. a n. uznána jen pro závazky splatné v oblasti Československého státu. Poněvadž dovolatelka trvá v dovolání na tom, aby byl platební rozkaz, znějící na 40.000 Kč, zachován

v celém obsahu aneb aspoň obnosem, který se rovnal hodnotě 40.000 K v době splatnosti v Československu, což jest totožné, nebylo dovolání uznáno důvodným a nebylo mu vyhověno.

Čís. 2152.

Zákon o dělnickém úrazovém pojišťování ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. na rok 1888.

Kdo zavázal se vlastníku (pachtýři) pískovny, že mu písek za určitou odměnu nakope, naloží a vyveze, není podnikatelem pískovny (§ 11 zákona), byť přibral si další pracovní síly.

Odepřela-li dělnická úrazová pojišťovna pojištěnci důchod, poněvadž úraz nebyl včas oznámen, jest podnikatel pro zanedbání povinnosti podle Šu 29 zákona pojištěnci práv z náhrady škody.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1923, Rv I 912/22.)

Žalovaná firma spachtovala od velkostatku S. pískovnu k dobývání písku pro svou továrnu a ujednala s Antonínem P-em, že pro ni dobude a naloží několik vagonů písku za umluvenou cenu. Antonín P. přibral k dobývání písku Augustina K-a, jenž byl dne 6. února 1920 sesypavším se pískem a kamením usmrčen. Žalovaná firma nepřihlásila Augustina K-a k úrazovému pojištění aniž ohlásila jeho usmrcení úrazové pojišťovně. Vdova po Augustinu K-ovi a jeho 15letý syn domáhali se na žalované firmě placení měsíčního důchodu pro každého 150 Kč. Žalovaná namítla proti žalobě mimo jiné, že podnikatelem pískovny byl Antonín P. Procesní soud prve stoličce přiznal vdově měsíční důchod 66 Kč 66 h po čas jejího vdovství a synovi měsíčních 33 Kč 34 h až do doby, kdy bude s to, samostatně se živiti, oběma však nejdéle do 26. června 1930. Onu námitku žalované vyvrátil v důvodech: Z korespondence žalované s Antonínem P-em vyplývá, že žalovaná byla ve smluvním poměru s velkostatkem S. a že ona byla podnikatelem a P. byl jenom jejím technickým orgánem, který měl provést jenom práci, sestávající z nakopání a naložení písku, a k tomuto účelu vystavila mu žalovaná strana legitimaci, kterou se měl prokázati velkostatku, k němuž nebyl v žádném poměru, že jest on pověřen dobytím a odvezením písku z písečnicku a že dobývá písek pro žalovanou stranu jsoucí ve smluvním poměru s velkostatkem a nikoliv snad pro sebe neb někoho jiného, aby mu tudíž velkostatek dovolil práci v písečnicku. Kdyby bylo pravda, jak udává žalovaná strana, že P. byl sám podnikatelem vůči velkostatku, byl by obsah korespondence mezi nimi docela jiný. Žalovaná strana koupila by od něho tolik a tolik vagonů formovacího písku a nestarala by se o to, ze kterého písečnicku bude tento písek pocházeti, zdali z jeho vlastního nebo v S. neb některého jiného. Nevyjednávala by nic s velkostatkem a nečekala by, až se toto vyjednávání skončí, nýbrž ponechala by to jemu samému, aby si to vyjednal s velkostatkem, když by chtěl dodati písek právě z písečnicku v S., a nebylo by třeba, aby mu vydávala písemnou legitimaci, která mu měla zaručovati dovolení k práci v písečnicku. Ostatně doznaná okolnost, že žalovaná strana platila velkostatku za jeden vagon písku 30 až 35 K dokazuje sama o sobě, že žalovaná strana byla podnikatelem, že koupila od velkostatku písek na mí-